

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

گزارش نهایی طرح تحقیقاتی

عنوان:

بررسی میزان آگاهی و نگرش پرستاران بخش های مراقبتهای ویژه شهر قزوین در زمینه پیوند اعضا در سال ۱۳۹۰-۱۳۹۱

Knowledge and attitude of Qazvin intensive care nurses toward organ donation in 1390-1391

مجری/مجریان طرح:

دکتر رضا ضیغمی استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین

جلیل عظیمیان مربی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

انسیه میرزایی دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت های ویژه

همکاران طرح:

دکتر حسین میرزایی-استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

تاریخ تصویب طرح: شهریور ۱۳۹۰

تاریخ پایان طرح: آبان ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چکیده پژوهش:

زمینه: پیوند عضو به عنوان درمان انتخابی برای بیمارانی که در مرحله آخر اختلال عضو می باشند، در نظر گرفته می شود. به دلیل نقش ویژه پرستاران در مواجهه با بیماران بد حال و مشکوک به مرگ مغزی و همچنین اطلاع آنها از موارد فوت شده در بیمارستان ، اطلاع رسانی صحیح از سوی آنها موجب افزایش اهداکنندگان بالقوه مرگ مغزی می شود. از سوی دیگر همکاری آنها با مراکز فراهم آوری اعضا مستلزم آگاهی صحیح و کافی از مراحل مختلف فراهم آوری اعضا و نسوج پیوندی است

هدف: هدف از پژوهش حاضر بررسی آگاهی و نگرش پرستاران بخش های ویژه در زمینه پیوند اعضا می باشد تا در صورت نیاز آموزشهای لازم در راستای بهبود میزان آگاهی و نوع نگرش آنان در نظر گرفته شود.

روش ها: تحقیق حاضر به صورت مقطعی در سال ۱۳۹۰ بر روی پرستاران بخش های مراقبتهای ویژه شهر قزوین انجام شد جامعه آماری تمامی پرستاران بخش های مراقبتهای ویژه شهر قزوین می باشد روش نمونه گیری سرشماری بوده و تمامی پرستاران بخشهای مراقبتهای ویژه در این تحقیق وارد شدند ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه استاندارد شده ای بود که در طرحی مشابه مورد استفاده قرار گرفته است تعداد نمونه مورد بررسی 73 نفر بود و تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار ، SPSS و آزمون مربع کای و تعیین ضریب همبستگی پیرسون انجام شد.

یافته ها: مطالعه حاضر نشان داد بین سن و نگرش رابطه معناداری و متوسط $pvalue=0.021$ ( ) وجود دارد . از آنجا که این عدد مثبت می باشد ، جهت رابطه مثبت است یعنی با افزایش سن ، امتیاز نگرش افزایش می یابد و بلعکس در بررسی رابطه سابقه کار و میزان آگاهی و نگرش مشاهده شد که با افزایش سابقه کار ، امتیاز نگرش افزایش می یابد و بلعکس ($pvalue=0.018$). در بررسی نوع بیمارستانها و امتیاز نگرش ارتباط معناداری وجود داشت ($pvalue=0.01$) و نگرش در بیمارستانهای خصوصی مثبت تر از سایر بیمارستانها بود.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج و اطلاعات به دست آمده به نظر می رسد که اگر چه پرستاران بخشهای مراقبتهای ویژه نگرش مثبتی نسبت به پیوند اعضا و اهدای عضو دارند اما دانش و اطلاعات کافی را در این زمینه کسب نکرده اند با توجه به نتایج لازم است که آموزش کافی در زمینه فرایند اهدای عضو و مرگ مغزی به همه پرستاران به ویژه پرستاران بخشهای مراقبتهای ویژه ارائه شود این دوره ها می تواند به صورت باز آموزی در نظر گرفته شود و امتیازات ویژه ای برای آنان در نظر گرفته شود اما به نظر میرسد در نظر گرفتن واحد درسی در زمینه پیوند اعضا و مرگ مغزی در دوره کارشناسی با توجه به اینکه برخی از پرستاران سالهای اولیه پس از فارغ التحصیلی را در این بخشها مشغول به کار می باشند لازم و ضروری است که باید در سطح کلان و در برنامه ریزی های دولت و وزارت بهداشت در نظر گرفته شود و مورد توجه مسئولین قرار گیرد . برگزاری سمینارها نیز کمک شایانی در افزایش آگاهی و در نتیجه تغییر و بهبود نگرش پرستاران می نماید که لازم است مورد توجه قرار گیرد

کلیدواژه ها: آگاهی و نگرش - پرستار - مراقبت های ویژه - پیوند اعضا - اهدای عضو

